GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 113. *Mercurĭ, Joi 23 Maiu (4 Iunie)* **1885.**

Brașovŭ, 22 Maiu (3 Iunie) 1885.

Ḍiua de Lunĭ a fostŭ pentru Francia și pentru toțĭ ómenii cugetătorĭ ai vécului nostru civilisatŭ, o ḍi de doliu adêncŭ. In acéstă ḍi s'au depusŭ în gloriosulŭ templu alŭ națiunei francese, în Patheonŭ, rĕmășițele pămêntescĭ ale marelui poetŭ Victor Hugo, alăturĭ cu acele ale lui Rousseau și ale lui Voltaire.

Nu s'a mai vĕḍutŭ de când e lumea, o manifestațiune de doliu naționalŭ mai grandiósă ca ceea ce s'a făcutŭ, în onórea lui Victorŭ Hugo. Acésta manifestațiune, la care au lautŭ parte, după cum se anunță, celŭ puținŭ unŭ milionŭ de ómenĭ, se póte asemĕnă numai cu festivitatea, ce a vĕḍut'o Parisulŭ, când a intratŭ prin arculŭ de triumfŭ carulŭ funebru, ce purtá rĕmășițele imperatorelui Napoleonŭ I, mortŭ la st. Elena.

Onorurile aduse cadavrului poetului decedatŭ au întrecutŭ chiar și p'acele făcute cenușei marelui imperatore. Atuncĭ poporulŭ francesŭ a adusŭ omagie gloriei naționale, alaltăerĭ elŭ s'a închinatŭ dinaintea osemintelorŭ celui ce a îmbărbătatŭ tótă viața sa pe micŭ și mare la luptă în potriva despotismului; dinaintea celui ce a apĕratŭ cu tótă tăria sufletului sĕu pe cei asupriți, celui ce a luptatŭ pentru liberarea spiritului din cătușile ignoranții, apostolului adevĕratei umanitățĭ și libertățĭ, celui ce a luptatŭ pentru egalitatea dintre popóre și pentru frățietate între ómenĭ.

Victor Hugo, ḍise la înmormêntare sub arculŭ de triumfŭ ministrulŭ instrucțiunii Goblet, va rĕmâné cea mai strălucită personificare a acestui seculŭ, pentru că nicĭ o ființă n'a întrunitŭ în sine mai multŭ ca elŭ istoria, contraḍicerile, îndoielile. ideile și nobilele aspirațiunĭ ale secolului nostru. Cu Victor Hugo, ḍise președintele senatului, nu amŭ perdutŭ numai unŭ mare poetŭ, ci a dispărutŭ dintre noi unŭ factorŭ, care a avutŭ o influință enormă asupra moralei Franciei. Ear președintele camerei adause, că festivitatea acésta nu este o înmormêntare, ci o apoteosă asupra apostolului, alŭ cărui nume nu va peri, a cărui memoriă va fi neuitată, ale cărui opurĭ vorŭ conduce cu timpulŭ la victoria definitivă a libertății, egalității și frățietății.

Devotamentulŭ entusiasticŭ, ce l'a doveditŭ poporulŭ francesŭ cu ocasiunea îmormêntării marelui erou alŭ spiritului lui, este o viuă dovadă că acestŭ poporŭ, ca și în trecutŭ, are menirea de a fi și în viitorŭ unŭ înfocatŭ apĕrătorŭ alŭ ideilorŭ de libertate și egalitate. Sutele de mii, carĭ au defilatŭ dinaintea cosciugului lui Victor Hugo, au arĕtatŭ lumii, că și astăḍĭ inima Francesului este încălḍită de marele idei ale liberării și progresului popórelorŭ.

Aureola, ce face sĕ lucéscă pentru toțĭ vecii numele lui Victorŭ Hugo, deșteptă și în inimile nóstre, pe lângă simțulŭ de admirațiune, speranța într'unŭ viitorŭ mai demnŭ și mai fericitŭ alŭ omenirii, a cărei sórte a purtat'o elŭ în inima sa.

Popórele asuprite, setóse de libertate și de dreptate, se potŭ bucura când vĕdŭ că o națiune mare ca cea francesă documenteză unŭ entusiasmŭ atâtŭ de puternicŭ pentru ideile umanitare ce le-a propagatŭ geniulŭ lui Victorŭ Hugo.

Fie ca sĕ se împlinéscă profeția, că munca neuitatului apostolŭ alŭ libertății și umanității va servi ca o întăritură neînvincibilă, de unde cu timpulŭ sĕ va cuceri definitivŭ libertatea, egalitatea și frățietatea pentru popórele lumii!

—o—

Imormêntarea lui Victor Hugo.

Imormêntarea lui Victor Hugo s'a făcutŭ Lunĭ la $10^1/_2$ óre. Corpulŭ a fostŭ transportatŭ din casa mortuară sub Arculŭ de triumfŭ în nóptea de Sâmbătă spre Duminecă și așeḍatŭ imediatŭ în imposantulŭ catafalcŭ cu fața descoperită. Lampe cu flacărĭ verḍĭ erau singurele luminĭ ce luminau ḍi și nópte catafalculŭ în timpulŭ câtŭ a fostŭ espusŭ corpulŭ, pe care îlŭ păziau soldațĭ din garda republicană în mare ținută. Mai mulțĭ amicĭ ai familiei au veghiatŭ în timpulŭ nopții de Duminecă spre Lunĭ. Se luaseră tóte disposițiile, pentru ca publiculŭ sĕ pótă defila în ordine pe dinaintea corpului marelui poetŭ. Pe muntele Valerien s'au slobozitŭ tunurĭ totŭ la o jumĕtate de óră în timpulŭ câtŭ corpulŭ a fostŭ espusŭ sub Arculŭ de triumfŭ.

La $10^1/_2$ óre, când celŭ dintêiu oratorŭ începŭ a vorbi, s'au trasŭ 21 de tunurĭ. Ministrii, ambasadorii, sonatorii, deputații și tóte corpurile constituite se așeḍară în drépta alăturĭ de monumentulŭ dinspre Câmpurile Elisse, familia și amicii la stânga, ér în rondulŭ Arcului de triumfŭ deputațiunile și societățile.

Cortegiulŭ a pornitŭ în ordinea următóre: regimentulŭ 1 de geniu, garda republicană, carulŭ mortuarŭ (alŭ sĕracilorŭ) cu o singură corónă de imortale, familia, miniștrii, ambasadele, senatorii, deputații ș. a., ḍece cară cu florĭ și coróne escortate de batalióne scolare fără arme, deputațiunea orașului Besançon unde s'a născutŭ Victor Hugo, societatea autorilorŭ dramaticĭ, representanții presei, deputațiunile, societățile, unŭ regimentŭ de cuirasierĭ. Cortegiulŭ era încadratŭ de trupe.

Cortegiulŭ s'a îndreptatŭ spre Pentheon, unde corpulŭ poetului avé sĕ fiă depusŭ, în urma legii dela 24 Maiu 1885 și unde vorŭ fi înmormêntațĭ de aci înainte toțĭ ómenii marĭ, carĭ au meritatŭ recunoscința națională. Unŭ imposantŭ catafalcŭ era ridicatŭ sub peristilulŭ Pantheonului, a cărui fațadă era întrégă îmbrăcată în postavŭ negru. Corpulŭ lui Victor Hugo a fostŭ așeḍatŭ pe acestŭ catafalcŭ până la îmormêntare, ce s'a făcutŭ după ce s'au pronunțatŭ tóte discursurile.

Tóte ferestrile caselorŭ pe dinaintea cărora a trecutŭ cortegiulŭ au fostŭ îmbrăcate în postavŭ negru. Acéstă îmormêntare a fostŭ cea mai splendidă din câte s'au făcutŭ dela începutulŭ seculului.

Academia francesă însărcinase pe Emile Augier de a vorbi în numele ei, ér René Goblet a vorbitŭ în numele guvernului.

Deja se vorbesce despre ridicarea unui monumentŭ lui Victor Hugo, demnŭ de geniulŭ sĕu și de Franța. Besançon, orașulŭ sĕu natalŭ, s'a și pusŭ pe lucru dândŭ celŭ dintêiu esemplu. Societatea ómenilorŭ de litere deschide asemenea o subscripțiune. Se ḍice, că statulŭ va cumpĕra casa, unde marele poetŭ 'și-a datŭ ultima respirare. Acolo se va instala unŭ museu numitŭ: „Museulŭ lui Victor Hugo."

Telegramele din Paris mai dau urmatórele amĕrunte despre îmormêntarea lui Victor Hugo: Au luatŭ parte la ea celŭ puținŭ unŭ milionŭ de ómenĭ. Tóte cancelariele, scólele, prăvăliele, atelierile și fabricele au fostŭ închise. N'au rĕmasŭ acasă decâtŭ cei greu bolnavi. Arculŭ de triumfŭ a fostŭ decoratŭ într'unŭ chipŭ deosebitŭ, cu catifea négră și violetă, catafalculŭ îmbrăcatŭ în negru și impodobitŭ cu argintŭ. Pe partea din afară erau așeḍațĭ palmĭ și unŭ medalionŭ alŭ republicei cu inscripțiunea: „Libertate," »Egalitate« și »Frățietate,« precum și numeróse embleme francmasonice. La piciórele catafalcului se întindea unŭ câmpŭ de florĭ și cununĭ.

Peste nópte Parisulŭ sĕmĕna a taberă. Celŭ puținŭ 200,000 de ómenĭ au circulatŭ peste nópte pe stradele lui.

Ceremonia a fostŭ simplă, dér plină de demnitate. Președintele senatului, într'unŭ discursŭ scurtŭ și plinŭ de efectŭ, arătă că Victor Hugo a nisuitŭ totdéuna după cele mai înalte ideale și că a ajunsŭ gradulŭ supremŭ de dreptate și umanitate. Perderea lui e cu atâtŭ mai mare, că cu elŭ a dispărutŭ nu numai poetulŭ celŭ mai însemnatŭ, ci chiar unŭ factorŭ, care a esercitatŭ o influință enormă asupra moralului Franciei. Președintele camerei luândŭ cuvêntulŭ, ḍise, că acésta nu e înmormêntare, ci o apoteosă. Viator Hugo a fostŭ unŭ apostolŭ, alŭ cărui nume este neperitorŭ, a cărui memoriă este neuitată, ale cărui lucrărĭ vorŭ duce la deplina cucerire a libertății, egalității și frățietății. Vorbĭ apoi renumitulŭ dramaticŭ Emil Augier, ḍicêndŭ că Francia în acéstă ḍi dă onorurĭ suverane poetului suveranŭ. După aceea ținu ministrulŭ instrucțiunii unŭ discursŭ, în care numì pe poetŭ personificarea seculului acestuia. Spiritulŭ poetului a cuprinsŭ totŭ.

Când cortegiulŭ se puse în mișcare se provocă o mică demonstrațiune, desfășurându-se vr'o șése stégurĭ roșii, dér poliția secretă amestecată printre lume puse îndată mâna pe ele. De altmintrelea a domnitŭ cea mai mare ordine. In Pantheon s'au ținutŭ 15 discursurĭ.

O astfelŭ de îmormêntore, la care a fostŭ representată întrega Francĭă dela ministru până la muncitorŭ și dela palatŭ până la colibă, nu s'a mai pomenitŭ.

—o—

SCIRILE ḌILEI.

In Nr. 95 alŭ fóiei nóstre amŭ publicatŭ dela d. căpitanŭ alŭ orașului o întêmpinare la cele relatate de noi despre omorulŭ din nóptea S-lui George, comisŭ de polițistulŭ Biro Jozsef la crucea Moșicoiului. In aceea întêmpinare ni se spunea, că s'așteptămŭ resultatulŭ cercetărilorŭ. A trecutŭ de atuncĭ o lună de ḍile și nimicŭ nu se scie despre resultatulŭ cercetărilorŭ, cu tóte că aci nu e vorba de unŭ omorŭ »misteriosŭ.« In acelașĭ timpŭ însĕ polițiștii îșĭ face serviciulŭ mai departe și după informațiunile ce le avemŭ continuă cu amerințările la adresa'Românilorŭ. In sĕptĕmâna trecută, arestândŭ pe unŭ băiatŭ, ce se află în serviciulŭ mobilierului Laskai, pe când scoborá treptele din cancelaria d-lui căpitanŭ și până în camera de gardă a fostŭ ghiontuitŭ — ni se spune — de numitulŭ polițistŭ, ér în camera de gardă »mângâiatŭ« cu câteva loviturĭ de trestiă, amenințândŭ din nou „că va regula elŭ pe Românĭ." Avisŭ d-lui căpitanŭ de poliția.

--0--

Esposiția din Pesta e strictŭ păzită de poliția; comitetulŭ esposițiunei a primitŭ o scrisóre anonimă, în care i se descopere unŭ planŭ alŭ anarchistilorŭ d'a atentá asupra esposițiunei.

—0—

»N. Pester Journal« comunică, că prințulŭ de corónă Rudolfŭ, visitândŭ pavilionulŭ orientalŭ alŭ esposițiunei din Pesta, a datŭ atențiune deosebită despărțĕmêntului românŭ și bulgarŭ unde se află covóre, țesăturĭ, pielării și interesante tablourĭ etnografice din România. Despre colecțiunea articolelorŭ esportate în România observă prințulŭ de corónă, că aci i se dă industriașului nostru ocasiunea d a cunósce necesitățile României, cu scopŭ de a lua esportulŭ unŭ avêntŭ mai mare în țéra vecină.

—0—

Nicolau Aronŭ, preotŭ gr. or., și Marianŭ Pĕculea preotŭ gr. cat., suntŭ numițĭ capelanĭ militarĭ cl. II în reservă.

—0—

In adunarea generală a districtului bisericescŭ ev. reformatŭ ținută în Clușiu la 29 Maiu n. s'a luatŭ în desbatere raportulŭ noului eispcopŭ Szass d'a se organisá în România unŭ senioratŭ cu centrulŭ în Bucurescĭ. Adunarea a fostŭ condusă de ministrulŭ br. Kemeny. Nolŭ episcopŭ Szass a dăruitŭ 1000 fl. pentru scopurĭ culturale, dintre carĭ o parte pentru reuniunea de maghiarisare.

—0—

Gendarmeria din Sepsi-Sân-Georgiu a pusŭ mâna pe o bandă de falsificatorĭ de banĭ în Malnașŭ și Oltsem

S'au găsitŭ bancnote false de 10 şi 5 fl. în sumă de 700 fl.

—0—

Reînoirea pactului dintre Austria şi Ungaria se va lua în tractare după terminarea alegerilorŭ pentru Reichsrath.

—0—

Foile germane comunică, că casa de bancă Bleichröder din Berlin a luatŭ în comisionŭ desfacerea a 55 milióne rentă română, pentru construire de căi ferate în România.

Din paşalîculŭ Nr. 1 alŭ lui Banffy.

Deşiu, 1 Iuniu n.

Domnule Redactorŭ!

Imprejurarea, că în adunarea municipală dela 11 Maiu a. c. s'a vorbitŭ şi romănesce, deşi Românii numai cu lupta au pututŭ ajunge sĕ-şĭ eserceze dreptŭ consânţitŭ prin lege, întru atâta le-a cădutŭ de rĕu Maghiarilorŭ de tótă pănura, încâtŭ întréga dróiă de foi maghiare au începutŭ a scuipá focŭ asupra bărbaţilorŭ românĭ, carĭ în mijloculŭ unei mulţimĭ fanatisate au avutŭ curajulŭ a vorbí romănesce. In fanatismulŭ lorŭ foile maghiare trecŭ însĕ nu numai marginile buneicuviinţe, ci şi ale adevĕrului. Aşa între altele nu s'a sfiitŭ până şi ḑiarulŭ Koşutistŭ »Egyertértés« a inferá în colónele sale unŭ neadevĕrŭ, ca sĕ nu-i ḑicŭ o minciună grosolană, că unŭ Românŭ candidatŭ de preoţiă ar fi fostŭ datŭ afară din sală şi încă cu gendarmĭ. Deşi astfelŭ de fapte, carĭ foile maghiare le buciumă în lumea largă cu multă fală socotindu-şi-le în parocsismulŭ lorŭ dreptŭ merite, nouĕ Românilorŭ nu ne potŭ strică înaintea popórelorŭ adevĕratŭ culte ale Europei, totuşĭ ca sĕ nu-se pară că sgomotulŭ şi tumultulŭ ce a caracterisatŭ adunarea municipală a comitatului Solnocŭ-Doboca dela 11 Maiu a fostŭ căşunatŭ prin tactica rea sĕu prin paşii greşiţĭ ai Românilorŭ, mĕ vĕdŭ îndemnatŭ a dá o desluşire în privinţa candidatului de preoţiă, despre care foile maghiare ḑicŭ că a fostŭ datŭ cu mână armată afară, şi voiescŭ a retezá córnele minciunei, îmbrăţişate cu atâta căldură de publiculŭ maghiarŭ.

Lucrulŭ s'a petrecutŭ astfelŭ. In adunarea municipală a comitatului Solnocŭ-Dobêca domnesce o disordine aşa de mare, încâtŭ şi membrii şi nemembrii comitatensĭ potŭ intrá în sala de şedinţe. La câţĭ jidanĭ şi patrioţĭ patentaţĭ nu li-se oferă astfelŭ ocasiunea de a contribuí, nu numai la maiorisare când e vorba de a votá, ci şi de a striga ca din gura şĕrpelui, că numai unguresce sĕ se vorbéscă! Aşa s'a întâmplatŭ în adunarea din 11 Maiu a. c. că cea mai mare gură o făceau jidanii, scriitoraşii şi chiar şi servitorii, ca sĕ nu se vorbéscă romănesce.

Când fişpanulŭ (prefectulŭ) cu o apucătură şirétă, se încercă a trece pe neobservate la votŭ vr'o douĕ, treĭ puncte din programă, la carĭ scia că va întêmpiná oposiţiune din partea Românilorŭ, şi când şi trecŭ neobservatŭ din causa sgomotului peste punctulŭ în care se cere sprijinirea »kultur-egylet-ului« despre care până mai târḑiu nu sciurămŭ nimica, se sculă domnulŭ Medanŭ, carele éră numai cu mare încordare putŭ observá că prefectulŭ pune la ordinea ḑilei punctulŭ: maghiarisarea numelorŭ Nemaghiarilorŭ. Atuncĭ candidatulŭ de popiă, care a făcutŭ atâta sânge rĕu chiar şi domnului fişpanŭ, încâtŭ a ḑisŭ că va purtá dênsulŭ de grijă, ca sĕ capete bună parochiă (gondom lesz kapjon jó párochiát), s'a apropiatŭ şi elŭ de mésă ca sĕ audă mai bine ce se vorbesce.

Când d-lŭ Steţiu se sculă ca sĕ vorbéscă, acelŭ candidatŭ de preoţiă sciindŭ că § 3 din art. de lege 44 ex 1868 dă dreptŭ unui Românŭ sĕ vorbéscă în adunările municipale romănescĭ a strigatŭ: sĕ auḑimŭ romănesce! Atâta a fostŭ de ajunsŭ ca sĕ atragă asupră-şĭ atenţiunea tuturorŭ. Cu privirĭ încruntate şi cu sbierăte de tigri rĕspunseră fii culturei maghiare la provocarea de a se vorbí limba romănéscă. Firesce acelŭ candidatŭ de preoţiă nu putea rĕmâne nenotatŭ în cartea négră a fişpanului. Are fişpanulŭ influinţă de a terorisá şi preoţimea? „Gondom lesz, hogy jó párochiát kapjon,« aceste cuvinte pronunţate de omulŭ puterei Banffy caracteriséză de minune situaţiunea politică a Românilorŭ din acestŭ regatŭ. Până acuma terorismulŭ îşĭ jucá mendrele pe terenulŭ administrativŭ şi judiciarŭ, auḑiţĭ însĕ promisiune fiişpanéscă, că se va îngriji elŭ ca terorismulŭ sĕ străbată şi în sînulŭ bisericei!

Candidatulŭ de preoţiă fŭ întrebatŭ de nume, din partea secretarului fişpănescŭ. Atâta fŭ totulŭ, şi nu cum buciumă foile maghiare că ar fi fostŭ datŭ cu gendarmĭ afară din sală. Puteau însĕ sĕ-o facă şi acésta şi încă sĕ dea cu gendarmii nu numai pe acelŭ candidatŭ ci şi pe ceilalţĭ Românĭ, carĭ cutezară a vorbí acolo în sală romănesce. Gendarmilorŭ le stau la disposiţiă ca sĕ calce chiar legea când e vorba de noi Românii. Gendarmii astăḑĭ potŭ ameninţa cu arma, potŭ intra în bisericile romănescĭ şi scóte pe Românĭ afară dela rugăciunĭ, fără sĕ-i tragă la rĕspundere pentru astfelŭ de fapte. Românulŭ astăḑĭ este cea mai ieftină marfă în ochii Maghiarilorŭ, elŭ este abia suferitŭ, căcĭ s'au întorsŭ timpii Aprobatelorŭ şi Compilatelorŭ.

Noi vedemŭ însĕ una şi amŭ observat'o acésta şi cu ocasiunea adunărei marcate din 11 Maiu a. c. şi acea este, că pre lângă totŭ curagiulŭ ce-lŭ arată ei, în fundulŭ inimei, totuşĭ au unŭ sloieţŭ de ghiaţă, o frică faţă cu Românii. Şi Românulŭ nu are decâtŭ sĕ păşéscă cu energiă, sĕ pretindă ce este alŭ sĕu şi ar aduce la ordine pre cei ce şĭ-au pré întinsŭ córnele. Sĕ lase numai Românulŭ *indiferentismulŭ, sĕ se intereseze de alegerile de membrii comitatensĭ, sĕ se represinte elŭ prin bărbaţĭ de ai luĭ şi sĕ nu sufere, ca câţĭ jidanĭ şi câte venitur̆ĭ sĕ fiă representanţii lui judeţenĭ,* atuncĭ nu va fi aşa uşorŭ a trece cu câte proiecte perniciòse pentru elŭ prin acésta adunare.

Ni s'a îngroşatŭ unŭ picŭ pielea, nu simţimŭ tóte pişcăturile. Ne-arŭ trebuí împunsăturĭ până la osŭ, ca sĕ ne trezéscă la activitate, după cum se-ar cuveni.

Sĕlagiu, 29 Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ!

Actualminte ne aflămŭ între esamenele ce le dau învĕţătorii noştri dela şcólele confesionale gr. catolice. Mare emulare între învĕţătorĭ pentru de a dobândi cele douĕ premie: o vacă cu viţelŭ şi o scrófă cu purcei sĕu 4 oi — oferite de cătră ilustrulŭ bărbatŭ naţionalŭ alŭ Românilorŭ de aicĭ d-lŭ Georgiu Popŭ, mare proprietarŭ în Băsescĭ — pentru acei învĕţătorĭ, carĭ în decursulŭ anului scolasticŭ 1884—5 vorŭ sĕ arăte mai mare resultatŭ din studiele propuse. Până acuma, precum sunt informatŭ, au escelatŭ 4 inşĭ din protopopiatulŭ Crasnei şi adecă: d-nii învĕţătorĭ Liscanŭ, Chita, Epure din Peceiu şi Măndruţŭ; toţĭ patru precum se aude au datŭ esamene strălucite. Consciinţa că şi-au împlinitŭ chiemarea cu demnitate servéscă-le şi pe viitorŭ de impulsŭ nobilŭ în promovarea învĕţămêntului şi culturei între poporulŭ românŭ Sĕlăgianŭ.

Trecêndŭ cu vederea pe alţii, carĭ mai multŭ sĕu mai puţinŭ n'au fostŭ la înălţimea misiunei lorŭ, eu amintescŭ numai pre Ioanŭ Torma, învĕţătorŭ în Malŭ, care uitându'şĭ de chemarea sa sublimă, în locŭ de a rivalisá cu confraţii sĕi la cultivarea neamului romănescŭ, şi-a pusŭ carulŭ în petri apucându-se de unŭ lucru sysificŭ, de a face, ca discipulii sĕi sĕ vorbéscă unguresce cu finea anului scolasticŭ; şi ca sĕ trécă de unŭ »patriotŭ« înfocatŭ pentru „idea de statŭ maghiarŭ,» a silitŭ pre unŭ bietŭ copilŭ sĕ-şĭ sfarme capulŭ cu memorisarea unei oraţiunĭ ungurescĭ cu ocasiunea esamenului; dar precum se ḑice, copilulŭ devenindŭ în perplesitate cu declamaţiunea, a întortocatŭ preste olaltă câte verḑĭ şi uscate, până ce a escitatŭ rîsulŭ tuturorŭ, carĭ au participatŭ la esamenŭ. Bietulŭ învĕţătorŭ, — ce pătimesce de multe defecte — ar fi făcutŭ cu multŭ mai bine de a emulá şi dênsulŭ cu ceialalţĭ învĕţătorĭ pentru premiulŭ memoratŭ; d-sa a voitŭ sĕ-şĭ căştige vrednicíă pela cei din Zilău şi Şimlĕu pentru »patrioticulŭ« sĕu zelŭ în detrimentulŭ némului romănescŭ.

Biserica gr. cat. română din Sĕlagiu încă a avutŭ fericirea de a vedea pre preoţii sĕi în mijloculŭ lunei lui Maiu coadunaţĭ în mai multe conferinţe tractuale — sobóre protopopescĭ — s'au desbătutŭ multe lucrurĭ importante şi salutare atâtŭ pentru clerŭ câtŭ şi pentru poporŭ, decă cumva vorŭ fi aprobate de S. Scaunŭ. In Şimlĕu preoţii şi-au ţinutŭ conferinţa lorŭ sub asistinţa poliţiei din locŭ, pre semne ca nu cumva „popii« romănescĭ sĕ şĭ smulgă barbele unulŭ altuia. Până când vorŭ totŭ abusá de poliţiă sub pretextulŭ susţinerei bunei ordine?

Meseşanulŭ.

Alŭ VIII-lea raportŭ generalŭ alŭ societăţei bisericescĭ-literare »Alexi-Şincaiana«.

Onoratulŭ publicŭ totŭ la doi anĭ a cetitŭ câte unŭ raportŭ generalŭ despre starea şi progresulŭ soc. bisericescĭ-literare »Alexi Şincaiana«. Scopulŭ acestei societăţĭ este căştigarea cunoscinţelorŭ religióse şi deprinderea membrilorŭ în limba şi literatura românéscă, precum şi perfecţiunarea în arta oratorică. Ca sĕ pótă fi în curentŭ on. publicŭ despre progresulŭ şi starea societăţii nóstre şi în aceştĭ doi anĭ din urmă, — adecă din 24 Maiu 1883 până inclusivŭ 7 Maiu 1885 — ne ţinemŭ de datorinţă a supune la apreţiarea on. publicŭ alŭ VIII-lea raportŭ generalŭ alŭ societăţei nóstre. Şi anume:

A. Starea spirituală şi literară a societăţei.

I. Membrii ordinarĭ ai acestei societăţĭ dela ultimulŭ raportŭ publicatŭ în 24 Maiu 1883 până în ḑiua de astăḑĭ, adecă în decursŭ de doi anĭ, au ţinutŭ 28 şedinţe ordinare, 3 estraordinare şi 2 curatŭ literare. In aceste şedinţe s'au cetitŭ parte operate în prosă şi poesiă de conţinutŭ religiosŭ-literarŭ şi recensiunĭ critice, deprindêndu-se membrii în arta oratorică, — parte s'au desbătutŭ diferite propunerĭ şi afacerĭ referitóre la starea internă şi esternă a societăţii. In şedinţele enumĕrate mai susŭ s'au cititŭ 113 operate, dintre carĭ 55 prosă şi 58 poesii; din celea în prosă 51 originalĭ şi 4 traducerĭ.

II. Ajutórele de carĭ s'a folositŭ şi se foloseşce societatea în desvoltarea ei spirituală şi literară sunt: biblioteca şi archiva.

1. Biblioteca posede 1153 volume şi 233 broşurĭ, va sĕ ḑică biblioteca s'a înmulţitŭ în aceştĭ doi anĭ din urmă cu 194 opurĭ şi mai multe broşurĭ, parte procurate, parte donate.

2. In archivă au întratŭ în aceştĭ doi anĭ mai multe ḑiare de diferite conţinuturĭ şi caractere. Totodată în decursulŭ acestorŭ doi anĭ s'au compactatŭ mai multe jurnale, carĭ s'au transpusŭ din archivă în bibliotecă.

FOILETONŬ.

O călĕtoriă în Bucovina.

(Urmare).

Écă aşa — ḑise acelŭ domnŭ—la despărţitura română avemŭ tinerĭ din Ceahor şi Corovia, douĕ sate de lângă Cernăuţĭ, carĭ dacă n'ar fi fostŭ încâtva némurĭ c'unŭ domnŭ profesorŭ de aice n'ar fi mai venitŭ. Lorŭ le merge bine, suntŭ ajutoraţĭ şi învaţă şi bine, ér pentru naţionalitate nu putemŭ spera multŭ de la dênşii. — De ce? — A trecutŭ timpulŭ. Ei nu mai şciu nevoile, nu se potŭ desvolta curatŭ romănesce. — Ce vrei sĕ ḑicĭ printr'acésta? — Vréu sĕ ḑicŭ că studenţii dinainte trebuiau sĕ înveţe în limba germană şi ca sĕ n'o uite pe cea maternă au înfiinţatŭ o societate, care trăia pe ascunsŭ ca sĕ nu dea profesorii de dênsa. Aicĭ se desvoltau apoi tinerii românĭ şi ai puté ḑice, că toţĭ carĭ au studiatŭ odată la acestŭ gimnasiu suntŭ bunĭ Românĭ, pe când generaţiunea tênĕră nu cunósce persecuţiunea şi prin urmare nicĭ simţulŭ ei naţionalŭ nu se póte deştepta. Dérŭ se nu uitŭ. Societatea acésta, care avea de scopŭ de a deştepta în inimele tinerilorŭ românĭ simţulŭ pentru totŭ ce-i naţionalŭ, a editatŭ apoi şi o fóiă. Mai întâiŭ sub numele »Bondariulŭ« apoi »Păcală«. Studenţii o autografiau pe-o presă ce-o cumpĕraseră şi fóia circula numai între dênşii — prin urmare nu comiteu nicĭ o greşélă. Directorele de-atuncĭ Limberger, germanŭ fanaticŭ pentru că se trăgea din evrei — aflá de fóiă şi ajutatŭ de unŭ profesorŭ românŭ cu numele Dracinski dau şi de biblioteca studenţilorŭ. Écă Românulŭ cum lucră pentru Românĭ — astăḑĭ l'au făcutŭ directorŭ, dreptŭ recompensă pentru că n'a ţinutŭ cu Românii. Dac'ar fi ţinutŭ cu Românii, cu tóte că merită a fi directorŭ, nu l'arŭ fi făcutŭ.

—Triste scirĭ!—Triste da! dar adevĕrate, şi 'ncă câte alte lucrurĭ aşŭ avé a vĕ spune, dér roşescŭ, căcĭ singurŭ pe mine mĕ blamezŭ.—Atuncĭ de ce nu combaţĭ acestŭ rĕu?—S'au încercatŭ nişte tinerĭ.

—Póte prin »Gazetă«?

—Da! sciţĭ?—Citescŭ articulele ei cu multŭ interesŭ. Dér sĕ fie adevĕrate cele privitóre la Românii din Bucovina? — Fórte adevĕrate. — Atuncĭ nu pricepŭ de ce se combatŭ corespondenţii?

Nu se combatŭ, ci unulŭ scrie una, altulŭ alta — toţĭ însĕ 'şi-au luatŭ asupra lorŭ sacra misiune de-a stĕrpi nepotismulŭ şi simonia. — Ce voiţĭ sĕ-mĭ spuneţĭ prin acésta? Protecţiune a fostŭ dela Adam şi va fi câtŭ va trăi lumea, ér simonia-i la modă. — Ai dreptŭ domnule căcĭ eştĭ din România, dér la noi în Bucovina nu putemŭ suferi astfelŭ de nelegiuirĭ. Şi étă de ce: La noi Consistorulŭ caută a căpĕtuĭ în de comunŭ pe Rutenĭ, căcĭ consilierii, afară de unulŭ suntŭ Rutenĭ, şi apoi încă ce felŭ de Rutenĭ, sciţĭ de cei incarnaţĭ, duşmanii cei mai aprigi ai némului nostru. Românii, fie bunĭ, fie numai după nume, trebue sĕ se înrudéscă cu ei. Nu trebue sĕ fiă vre-o nepótă din linia directă, póte sĕ fiă şi din gradulŭ alŭ 14-lea totŭ una-i numai némŭ sĕ fiă c'unŭ consilierŭ sĕu c'unŭ archimandritŭ şi tênĕrulŭ teologŭ absolutŭ, cum se ḑice, în locŭ sĕ capete o cooperatură ca tóte cooperaturele devine administratorŭ. Elŭ e de capulŭ lui, fără controlă din causă, că nepoţica consilierului sĕu a archimandritului nu vrea sĕ fiă sub unŭ preotŭ bĕtrânŭ. Şi apoi preoţii cei bĕtrânĭ, — sĕ vĕ spunŭ ceva despre dênşii?

—Spuneţĭ, eu voiŭ asculta.

—Preoţii de prin satele mai populate capĕtă dreptŭ servitorĭ, însă fără plată, unŭ preuţelŭ tênĕrŭ cu ticva plină de ilusiune, chiar ca o fată când ajunge anulŭ alŭ 16. Câtŭ a fostŭ în Cernăuţĭ şi-a făcutŭ planurĭ, care de câre mai bizarŭ, mai bunŭ, adecă pentru poporŭ dér şi pentru dênsulŭ, căcĭ ciobanulŭ (pĕcurarulŭ) de la oi traesce, sĕu sĕ mĕ servescŭ de cuvintele st. ap. Pavelŭ »sĕu cine pasce turma şi nu mănâncă din laptele turmei?« I Cor. 9,7. Vrea şi elŭ, căcĭ omŭ e, sĕ facă ca şi preotulŭ celŭ bĕtrânŭ, dér dеórece acesta nu 'i permite sĕ-i sufle în borşŭ, supĕrarea-i gata. Reclame la Consistoriu, preotulŭ bĕtrânŭ se jeluesce asupra celui tênĕrŭ, celŭ tênĕrŭ asupra celui bĕtrânŭ, aducêndŭ ca ar-

B. *Starea personală și materială.*

I. Societatea »Alexi-Șincaiana« conformŭ statutelorŭ ei consistă: 1. Din membri ordinarĭ, carĭ suntŭ alumnii seminarialĭ. 2. Din membri fundatorĭ, carĭ solvescŭ odată pentru totdéuna suma de 10 fl. v. a. 3. Din membri onorarĭ, carĭ suntŭ proclamațĭ de atarĭ pentru meritele lorŭ literare. 4. Din membri binefăcĕtorĭ, carĭ ajută societății cu orĭ ce oferte mărinimóse. In decursulŭ acestorŭ doi anĭ societatea a avutŭ onórea a proclamá de membru fundatorŭ pre d. Grigore Belea preotŭ diecesanŭ; de membri binefăcĕtorĭ pre d-nii Vasile Rocneanŭ și Ionŭ F. Negruțŭ prof. în Blașiu; ér de membru. onorarŭ pre Ilustrulŭ poetŭ Vasile Alesandri, căruia i-s'a trămisŭ și diploma.

Societatea are de presentŭ 50 membri ordinarĭ, 26 membri fundatorĭ, 11 onorarĭ și 113 membri binefăcĕtorĭ, carĭ fură proclamațĭ în decursulŭ aniloru trecuțĭ cu diverse ocasiunĭ.

II. Starea cassei. — Societatea posede în banĭ gata suma de 383 fl. 12 cr. v. a., ér la debitorii foștĭ membri ai societății suma de 972 fl. 17 cr. v. a., cu totulŭ posede societatea în banĭ gata suma de 1355 fl. 29 cr. v. a.

Biroulŭ atrage încă odată atențiunea debitorilorŭ, ca sĕ-șĭ rĕfuiască până la finea anului curentŭ sumele datorite.

Cu acésta ocasiune societatea își esprimă cea mai adâncă mulțămită on. domnĭ redactorĭ, carĭ au sprijinit'o prin trămiterea gratuită a prețuitelorŭ d-sale jurnale; precum și tuturorŭ acelora, carĭ au binevoitŭ a ajutá societatea prin cărțĭ și alte oferte mărinimóse.

Intrunindu-se membrii ordinarĭ ai societății în ședința estraordinară cu data 28 Aprilie 1885 st. n., sub presidiulŭ Clrs. domnŭ conducĕtorŭ Atanasiu Demianŭ, profesorŭ de teologiă, și-a alesŭ noulŭ birou pentru anulŭ scolasticŭ 1885/6 în persónele următorilorŭ membri: președinte Niculae Popŭ cl. III; vice-președinte Dumitru Todoranŭ cl. III; casarŭ Petru Vaida cl. III; bibliotecarŭ Lazarŭ Avramŭ cl. II; secretarŭ Alesandru Haliță cl. I; notarŭ alŭ ședințelorŭ Vasile Cheresteșŭ cl. II; archivarŭ Ionŭ Andreica cl. I; controlorŭ Grigore Ciuntereiu cl. I.

Gherla, la 31 Maiu 1885 st. v.

Nicolae Popŭ, președinte. Alesandru Haliță, secretarŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Viena, 2 Iuniu. — Alegerile pentru Reichsrath au decursŭ în liniște în cercurile electorale ale Vienei. Mai grea a fostŭ lupta în Leopoldstadt între profesorulŭ Suess și între candidatulŭ antisemitŭ Schneider. Antisemiții au provocatŭ conflicte. Poliția a făcutŭ mai multe arestărĭ. Tocmai acum se desface scrutinulŭ. — In cercurile electorale Baden, Mödling, Schwechat s'a alesŭ antisemistulŭ Dr. Fliegl cu 1144 voturĭ, contra Lustkandl, care a obținutŭ 717 voturĭ. — In St. Pölten și Kloster-Neuburg s'a alesŭ Ofner cu 1334 voturĭ contra Reimer, care a obținutŭ 788 voturĭ. — In Stein și Zwetl este balotagiu între Stingl și Dobler. — In Korneuburg și Stockerau s'a alesŭ Richter cu 1315 contra 173 voturĭ. — In Salzburg s'a alesŭ Wegscheidok cu 656 contra baronului Bach, care a obținutŭ 579 voturĭ. — In Steyr s'a alesŭ Wieckhof cu 959 contra ministrului Pino, care a obținutŭ 941 voturĭ.

Viena, 2 Iuniu. — In alŭ doilea, alŭ treilea și alŭ patrulea cercŭ electoralŭ din Capitală s'au alesŭ profesorulŭ Suess, br. Sommaruga și Matscheko, în alŭ cincilea și alŭ șéptelea Lueger și Kreuzig, în alŭ șéselea antisemitulŭ Pattai, în alŭ nouĕlea Wraber.

Têrgu-Mureșului, 3 Iuniu. — Archiducele Iosifŭ a sositŭ aci cu trenulŭ de erĭ dela amédĭ, a inspectatŭ adĭ diminéță trupele.

Bucurescĭ, 2 Iuniu. — Ambasadorulŭ austro-ungarŭ a denunțatŭ erĭ tractatulŭ de comerțŭ cu România.

Paris, 2 Iuniu. — La îmormêntarea lui Victor Hugo a asistatŭ o mulțime de ómenĭ nespusŭ de mare. S'au ținutŭ la Arculŭ de triumfŭ șése dicursurĭ. După acésta, pe la amédĭ s'a pusŭ cortegiulŭ în mișcare. Poliția a pusŭ mâna pe câteva stégurĭ roșii; de altmintrelea nu s'a întêmplatŭ nicĭ unŭ incidentŭ.

Roma, 3 Iuniu. — Mai multe sute de membri d'ai reuniunei democratice s'au dusŭ la Capitoliu pentru aniversarea morții lui Garibaldi, dar din causa strigătelorŭ revoluționare poliția i-a împrăștiatŭ. Numai o parte dintre demonstranțĭ a ajunsŭ la Capitoliu, unde au depusŭ cununĭ și au ținutŭ discursurĭ protestătóre.

Madrid, 2 Iuniu. — In provincia Valencia s'au ivitŭ casurĭ de choleră.

Paris, 3 Iuniu. — Cardinalulŭ Guibert a protestatŭ în contra desbrăcării de caracterulŭ religiosŭ alŭ Pantheonului.

DIVERSE.

Căsătoriă. — D. Silviu Suciu, translatorŭ în biroulŭ de presă al presidiului ministerialŭ, interpretŭ de limba română la tribunalulŭ comercialŭ și cambialŭ din Pesta și deputatŭ sinodalŭ, 'șĭ-a serbatŭ la 26 Maiu n. în biserica din Vojtecŭ cununia cu d-șóra Elena Șerbanŭ, fiica Rvd. domnŭ Vincențiu Șerbanŭ, protopresbiterulŭ Banatŭ-Comloșiului și proprietarŭ mare în Folea.

***

O anecdotă despre Victor Hugo. — In 1839, babele cărturărese anunțară sfirșitulŭ lumei. Hugo intrase la unŭ bărbierŭ din cartierulŭ sĕu pentru a se rade. Ca de obiceiu, în timpulŭ operațiunei începù o convorbire între dênșii. — Ah! d-le, dise bărbierulŭ poetului, se dice că va fi sfirșitulŭ lumei. — Aide de! — Da, d-le, se dice că are sĕ fie așa. La 2 Ianuariu vorŭ murí dobitócele și la 4 vorŭ muri ómenii. — Mĕ înspăimânțĭ, dise Victor Hugo, atuncĭ cine are sĕ mĕ radă la 3 Ianuariu?

***

Unŭ ciudatŭ fenomenŭ. — Acum câteva dile s'a întêmplatŭ unŭ faptŭ fórte ciudatŭ la Truchtersheim (lângă Strasburg,) în momentulŭ pe când isbucnise în aceea regiune o mare furtună. Proprietarulŭ unei, vii a vĕdutŭ cum îi se cufunda via d'o dată cu unŭ sgomotŭ asemenea unei detunăturĭ de tunŭ, pe o întindere d'aprópe trei-decĭ de metri. In loculŭ terenului dispărutŭ s'a deschisŭ o grópă plină de apă ferbinte, care a fostŭ sondată, dér nu îi s'a pututŭ d'a de fundŭ. Acestŭ fenomenŭ nelinistesce fórte multŭ pe locuitorii din Truchtersheim, carĭ se temŭ ca satulŭ lorŭ sĕ nu disparà într'o bună diminéță.

***

Reclamă americană. — In America la Cinicinațĭ, unŭ banditŭ era sĕ fie spândouratŭ. Gâdele îi și pusese strêngulŭ în gâtŭ când condamnatulŭ cerù sĕ vorbéscă publicului. I se dete voiă și publiculŭ obicĭnuitŭ sĕ asculte pe condamnațĭ înainte de esecuțiune făcù tăcere și se pregătì sĕ nu-i scape nicĭ una din vorbele condamnatului. — Frațilorŭ creștinĭ, strigà criminalulŭ c'o voce rĕsunătóre, țin̆ețĭ minte ultimele mele cuvinte: „Șunca cea mai gustósă din lume este șunca fabricată de cassa Dawit! Cumpĕrațĭ și vĕ vețĭ cenvinge.« Și se dete pe mâna gâdelui. Acéstă reclamă in extremis costá pe cassa Dawid o miă dolarí plătițĭ familiei spêndouratului.

***

Motivŭ de despărțire. — Unŭ omŭ însurându-se după o lună nevasta îi trîntì unŭ băiatŭ. Bărbatulŭ vĕdêndŭ acésta, cerù sĕ se despartă. Tribunalulŭ îi cità. — Pentru ce vréi despărțenia? ìlŭ întrebà președintele. — Uite pentru ce, domnule președinte, — îi rĕspunse dênsulŭ, la o lună după cununiă a născutŭ unŭ copilŭ, și mi-amŭ făcutŭ eu socotéla că, dacă o face în fiecare lună câte unŭ copilŭ, adică doi-spre-dece într'unŭ anŭ, apoi după dece anĭ când urmézā a avé o sută douĕ-decĭ de copii, cu ce sĕ-i țin?

Anecdote. — Unŭ episcopŭ trimise sĕ aducă o căruță de pesce pentru curtea sa. Venindŭ căruța, episcopulŭ eși în privdorŭ și porunci ca toțĭ călugării ce-i avea în curte sĕ ia câte unŭ pesce. Atuncĭ fie-care călugărŭ începù a venì la căruță și după ce-șĭ lua unŭ pesce, ìlŭ mirosea la capŭ și pe urmă ìlŭ ducea in chiliă. Astfelŭ făcea toțĭ călugării, numai unulŭ din ei era mai ciudatŭ. căcĭ alegea mereu și numai lua. și în locŭ sĕ miróse pescele la capŭ, ìlŭ mirosea la códă; astfelŭ că a totŭ alesŭ pescele și l'a mirositŭ la códă până s'a isprăvitŭ și elŭ a rămasŭ fără pesce. Episcopulŭ vĕdêndŭ acésta din pridvorŭ, chemă la sine pe călugărŭ și întrebându'lŭ peutru ce cei alțĭ toțĭ miroséu pescele la capŭ și numai dênsulŭ 'lŭ mirosea la códă; călugărulŭ îi rĕspunse:

Păi aceia, prea sfinte, credŭ că numai capulŭ sĕ împute, dar acum s'a împuțitŭ și códa!

*

— Ce te dóre tetio? întrebă unŭ țiganŭ pe unŭ copilŭ alŭ lui care era bolnavŭ.

— Numai unŭ lucru nu mĕ dóre, tetio; rĕspunse copilulŭ.

Ai mânca ceva, tetio? întrebă țiganulŭ pe copilŭ.

— Așĭ mânca, tetio, pui de cióră cu aguridă; rĕspunse copilulŭ.

— Dómne! Dómne! dise Țiganulŭ, lungesce-i Dómne bóla pân's'o oua cióra, sĕ-i facă tetia puișorŭ de cióră cu aguridióră! (»Gazeta Săténului.«)

Declarațiune. Subscrisulŭ avêndŭ daună prin spargerea prăvăliei mele de carne din Brașovŭ, am făcutŭ arătare la poliția, din care causă a urmatŭ cercetare la casele d-lor Nicolae Loga și Dumitru Loga măcelarĭ din Scheiŭ. Deórece furulŭ, care mi-a spartŭ prăvălia s'a prinsŭ, și este o persónă cu totulŭ strĕină, declarŭ, că eu prin arătarea mea am făcutŭ mare nedreptate d-lorŭ Niculae și Dumitru Loga, că i-amŭ rugatŭ de ertare, și avêndŭ d-lorŭ bunătatea de a mĕ erta, și-au retrasŭ acusa îndreptată în contra mea; mai declarŭ în fine, că nu amŭ avutŭ tendința de a-i vătăma la onórea d-lorŭ, și că nu le voiŭ mai vătăma-o nicĭodată, cunoscêndu'i de ómenĭ oneștĭ.

Dumitru Roncea Sr.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

gumente că bĕtrânulŭ nu predică în biserică, nu se interesézā de binele poporului, ci numai ca punga lui sĕ fie plină; lucrurĭ carĭ ar trebui sĕ se considere din partea Consistoriului.

— Și ce! nu se consideră? — Așa!... Nicĭ nu se înregistrézā, ér de se înregistrézā se aruncă la dosarŭ, ca sĕ devie unŭ culcușŭ móle pentru populațiunea patrupedă obicinuită a trăì prin găurile podelei. Pre când preotulŭ celŭ tênĕrŭ căpĕta peste nasŭ, reclama celui bĕtrânŭ devine unŭ actŭ de calificațiune pentru celŭ tênĕrŭ așa că cerêndŭ acesta cândva o parochiă, testimoniele ce i-au datŭ preoții bĕtrânĭ, odată ca reclame, îi închidŭ porțile parochiei. — Bree! — Și are dreptŭ Consistoriulŭ nostru, preotulŭ bĕtrânŭ ș̦cie ce face și-apoi e încă némŭ și c'unŭ consilierŭ, pe când celŭ tênĕrŭ póte nu. Póte că sĕ fi lăcomitŭ la zestre și nu la protecțiă, cugetândŭ că cu banii și 'n raiŭ poțĭ intra. Și are dreptŭ, numai ìlŭ ține cam scumpŭ. Scițĭ însĕ vorba țiganului „scumpŭ dér face».

— Te rogŭ sĕ'mĭ spui cum merge asta? — Te mirĭ? Totŭ așa ca și pe la d-vóstrĕ. Se duce la Cernăuțĭ, unge osia, dér scii cam binișorŭ ca sĕ nu scârțiă, și tréba-i făcută.

— D-nule, D-ta póte urăscĭ clerul bucovinén și aceste vorŭ fi numai nisce iscoditurĭ? — Scițĭ că-mĭ pare rĕu D-nule? Te asigurŭ pe onórea mea, amŭ fostŭ față la multe casurĭ de soiulŭ acesta. — Dacă stau lucrurile astfelŭ, nu se află nimenĭ sĕ-i dea prin focŭ? — Ce le pasă foilorŭ de ce se întêmplă la noi în Bucovina. — Nu crede D-le! ele vorŭ primi orĭce articulŭ — se înțelege că trebue sĕ fie adevĕratŭ — și eu mĕ mirŭ de ce nu scriețĭ la vre-o fóiă, când le scițĭ așa de adevĕrate. — Nu mĕ ocupŭ cu lucrurĭ de aceste. Le vĕdŭ, le sciu și mai departe sfărîme-șĭ capulŭ.

De altmintrelea precum o flóre nu face primăvară, nicĭ o óie rîiósă nu trebue sĕ umple tótă turma, când ciobanii-sŭ ómenĭ cu minte și se îngrijescŭ de oi. Urma alege și tómna se numĕră bbocii!

Fiindŭ sătulŭ de atâta vorbă îi mulțămii și îi spuseiu totŭ odată că chiar adĭ am sĕ plecŭ la Cernăuțĭ. Acolo vei audi mai multe, căcĭ Academia Cernăuțénă e mai ceva decâtŭ cea Sucevană. Acolo vețĭ afla Românĭ neaoșĭ, ba nu, Românĭ de interesŭ, carĭ pe din afară suntŭ »ca mormintele albe și văruite, ér în lăuntru pline de putrejune.« Dér ce sĕ facĭ, așa-i timpulŭ, nu-i vina lorŭ.

Mi-amŭ luatŭ apoi rĕmasŭ bunŭ și luândŭ o birjă m'am dusŭ la mânăstire sĕ-mĭ iau giamantanulŭ. Mi l'amŭ luatŭ și n'amŭ mai vorbitŭ cu părintele Darie, ca nu cumva sĕ-mĭ întindă o listă de plată pentru c'am trasŭ la mânăstire. In mijloculŭ curții vĕdŭ că alérgă administratorulŭ, venindŭ despre orașŭ, cu gândŭ sĕ-mĭ spuie ceva, ér eu dicŭ birjarului sĕ mâne și-amŭ scăpatŭ de dênsulŭ și'n curêndŭ și de Sucéva, tristŭ ca și urmele cetății, carĭ spunŭ visitatorului de unŭ trecutŭ gloriosŭ.

Puterea aburilorŭ mĕ duse până ce ai bea unŭ »Krigel« de bere după moda nemțéscă, adecă în 3 óre la Cernăuțĭ. Dela gară am mai privitŭ odată spre Suceava și-amŭ suspinatŭ. Dacă n'amŭ aflatŭ Românĭ acolo, în Cernăuțĭ nicĭ atâta! Unde-sŭ Românii? nu mĕ întrebațĭ pe mine, întrebațĭ clasa inteligentă din acéstă țéră ce se fălesce a fi română!

Era în diua de Dumineca mare. Ploua de vêrsa ca din cofă. Iau o birjă și hai la otelŭ. Aicĭ tóte pe nemțesce. Sciamŭ și eu ceva, câtŭ au uitatŭ Nemții. Amŭ dormitŭ puținŭ, apoi m'amŭ dusŭ la »resedenț-curte« cum amŭ cetitŭ nu de multŭ în »Gazetă« că se chémă edificiulŭ mitropolitanŭ. Mărețŭ se întindea naintea mea, dér ca orĭ ce colosŭ nu pré sănĕtosŭ. Păreții au igrasiă (Mauerschwamm) așa mi se spuse, mai alesŭ partea din stânga unde locuescŭ alumnii seminarialĭ. Capela lorŭ e fórte frumósă, atâtŭ esteriorulŭ câtŭ și interiorulŭ. Pĕcatŭ numai că frumsețea ei nu le priesce alumnitorŭ seminarialĭ. Carĭ au nenorocirea sĕ fie patru anĭ internĭ, i-a vĕdutŭ D-deu — ducŭ cu dênșii dreptŭ suvenirŭ unŭ reumatismŭ de cei muscălescĭ dela Sibiria — care'n urmă le curmă și viéța.

(Va urma)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iuniu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.75	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	93.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.90	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50	Renta de hărtiă austriacă	82.45
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—	Renta de arg. austr.	83.—
Bonurĭ rurale ungare	103.—	Renta de aurŭ austr.	108 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.75	Losurile din 1860	139.25
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.—	Acțiunile băncei austro-ungare	858.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Act. băncei de creditŭ ung.	289.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	289.90
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.85
		Napoleon-d'orĭ	9.83½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.04
		Londra 10 Livres sterlinge	124.10

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	—	92¾
» convert. (6%)	—	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	31
Credit fonc. rural (7%)	—	102¾
» „ „ (5%)	—	86½
» » urban (7%)	—	—
» » » (6%)	—	—
» , » (5%)	—	84½
Banca națională a României	1180	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	285	—
« » » Națională	231	—
Aurŭ	10.35%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 3 Iuniu st. v. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.93	Vênd.	8.95
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.84	»	9.85
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	,	125.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta a călei ferate órientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timișŭ	—	10.11	1.40	—
Brașovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.[illegible]	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	—	3.19	5.19	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.05
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.41	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	6.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.75	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.29	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3 32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5.30	—	—	1.50
Timișŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Nr. 49—1885 c. adm 1—3

Publicațiune!

Comisiunea administrativă a bisericei gr. or. din cetatea Brașovului cu chramulŭ „Sf. Treime“ voiesce a repara și adapta edificiulŭ scólei grecescĭ din Brașovŭ, ulița furcóie de sub Nr. 69.

Spesele s'au statoritŭ conformŭ preliminarului și condițiunilorŭ, care se póte vedea la secretariulŭ comisiunei, Iordanŭ I. Munteanŭ, asesorŭ la sedria orfanală, cu 677 fl. 16 cr. v. a.

Despre acésta se încunosciințéză întreprindĕtorii cu acelŭ adausŭ, cumcă ofertele scripsale pentru aceste lucrărĭ provĕḑute cu vadiŭ de 10% se potŭ înainta subsemnațilorŭ curatorĭ până la 16 Iuniu a. c. st. n.

Brașovŭ în 30 Maiu 1885.

Din încredințarea comisiunei administratóre.

Curatorii:

Toma Langer m. p., curatorŭ. **Iordanŭ I. Munteanŭ** m. p., curatorŭ.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.